

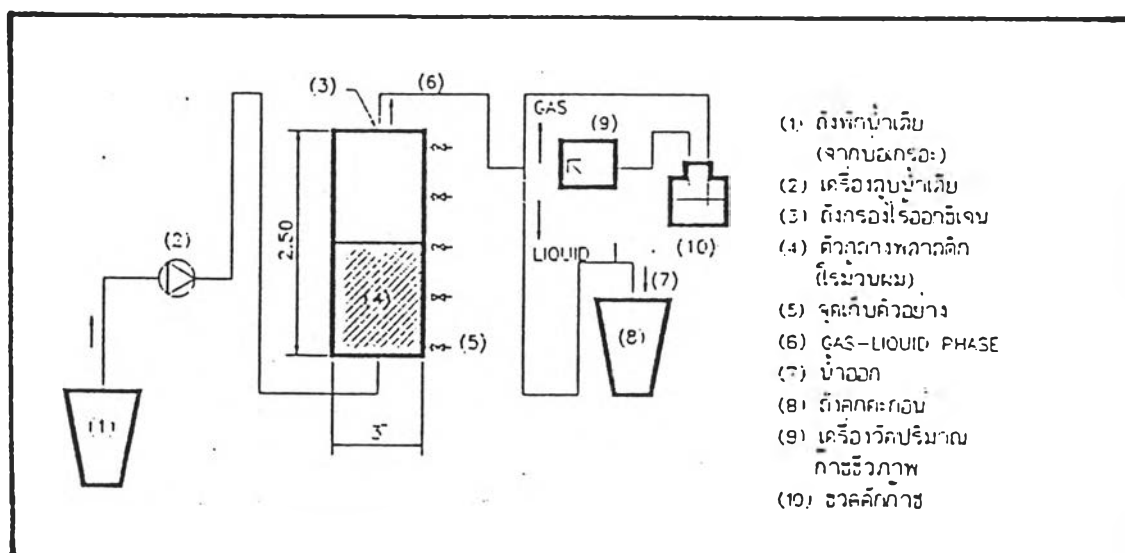
แผนการวิจัย

4.1 แผนการวิจัย

การทดลองทั้งหมดกระทำที่ห้องปฏิบัติการของภาควิชาวิศวกรรมสุขาภิบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทำการปฏิบัติการทั้งหมด 4 ชุดตัวอย่าง แต่ละชุดตัวอย่างในเวลากการทดลอง 3 เดือน ซึ่งตัวแปรเปลี่ยนอิสระที่ทำการศึกษา มีเพียงตัวเดียวคือ ออร์แกนิกโพลดิง (แปรเปลี่ยนในรูปอัตราการป้อนน้ำเสียเข้าระบบฯ) ค่าตัวแปรต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดลองดังแสดงในตารางที่ 4.1 และ flow diagram แสดงในรูปที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การเปลี่ยนแปลงค่าภาระบรรทุกสารอินทรีย์ โดยการเปลี่ยนอัตราการป้อนน้ำเสียเข้าสู่ถังกรองไร้ออกซิเจน

อัตราการป้อนน้ำเสีย (ลิตร/วัน)	ระยะเวลาเก็บกักน้ำเสีย;HRT (hr.)	ค่าประมาณความเข้มข้นสารอินทรีย์ในน้ำเสีย (มก. ซีโอดีต่อลิตร)	ค่าภาระบรรทุกสารอินทรีย์ (กิโลกรัมซีโอดี/ลูกบาศก์เมตรต่อวัน)
3.5	72	172	0.06
5.5	48	132	0.07
10.5	24	172	0.18
20.5	12	132	0.27

รูปที่ 4.1 แสดง Flow diagram ของระบบถังกรองไร้ออกซิเจน

4.2 เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

4.2.1 ตัวถังกรอง ทำด้วย PVC ใส รูปทรงกระบอกสูง 2.50 เมตร มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 0.07 เมตร (3 นิ้ว) พื้นที่หน้าตัดประมาณ 0.0045 ตารางเมตร มีปริมาตรประมาณ 0.01125 ลูกบาศก์เมตร (11.25 ลิตร)

สำหรับท่อเก็บตัวอย่าง มีอยู่ 5 จุด คือที่ระดับ 0.15(P1), 0.45(P2), 1.05(P3), 1.65(P4) และ 2.25(P5) จากก้นถังกรองตามลำดับ

ตอนบนและล่างสุดของถังกรอง ประกอบด้วยฝาครอบทำด้วยแผ่น PVC ใสหนา 10 มิลลิเมตร ชั้นนี้อยู่แน่นตลอดตามแนวของเส้นรอบวงประกอบแผ่นปะเก็นยางหนา 2 มิลลิเมตร ฝาครอบด้านบนและด้านล่างนี้จะเจาะรูตรงกลางขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร เพื่อประกอบท่อที่จะนำน้ำเสียเข้าในตอนล่าง (Upflow) และประกอบท่อที่จะนำน้ำเสียและก๊าซออกจากถังด้านบน ท่อนี้จะต่อกับระบบแยกก๊าซชีวภาพออกจากน้ำทิ้ง ซึ่งเป็นรูปตัวยู ระบบนี้ทำงานโดยก๊าซจะแยกไปสู่เครื่องวัดก๊าซ ส่วนน้ำทิ้งจะไหลผ่านท่อรูปตัวยูก่อนไหลออกจากระบบกำจัดน้ำเสีย

4.2.2 ถังพักน้ำเสียสังเคราะห์

เป็นถังสแตนเลสขนาด 250 ลิตร ใช้ในการพักน้ำเสียเข้าก่อนสู่งังกรอง

4.2.3 เครื่องสูบน้ำเสียเข้าังกรอง

น้ำเสียถูกสูบเข้าสู่ังกรองทางตอนล่าง และไหลออกทางตอนบน โดยมีการทำงานในลักษณะไหลต่อเนื่อง เครื่องสูบน้ำเสียที่ใช้เป็นชนิด Peristaltic Pump ของบริษัท WATSON-MARLOW

4.2.4 ขวดดักก๊าซ

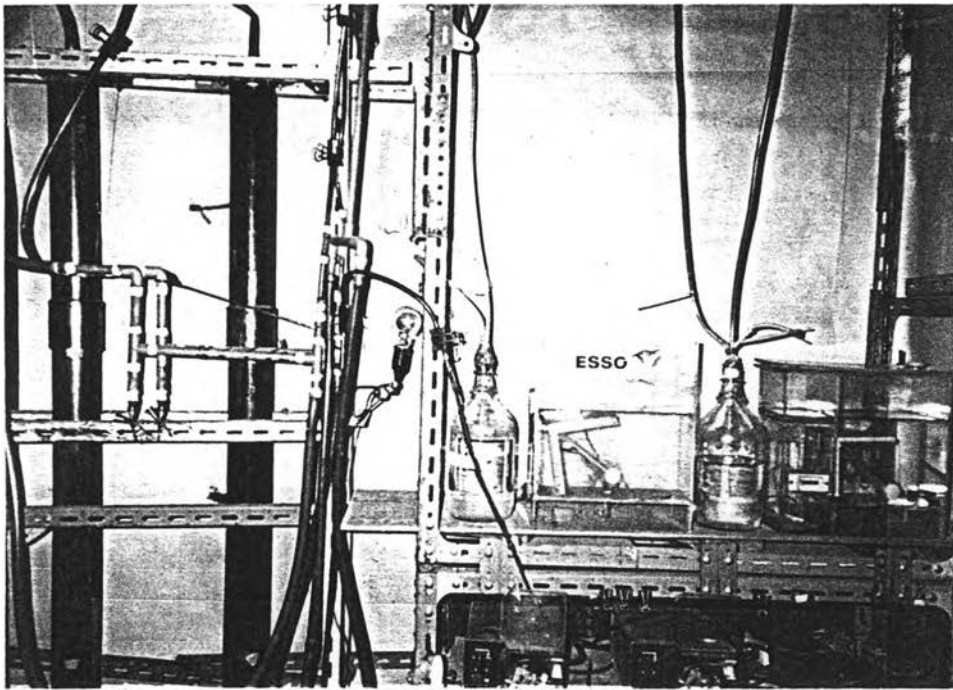
เป็นขวดแก้วปริมาตร 2.5 ลิตร ตอนบนปิดจุกยางแน่นมีหลอดแก้วขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 3 มิลลิเมตร 2 แห่งเสียบอยู่ จุดประสงค์เพื่อเป็นเครื่องมือในการแยกก๊าซ (แสดงในรูปที่ 4.2)

4.2.5 เครื่องวัดก๊าซ

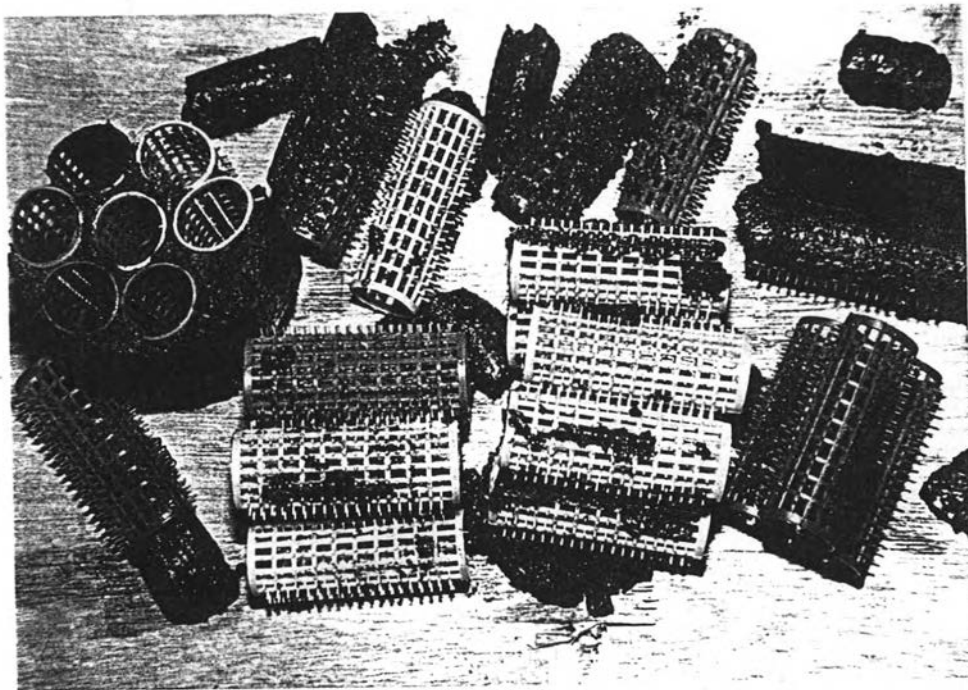
เครื่องนี้จะวัดผลรวมของปริมาตรก๊าซที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน และแสดงออกมาเป็นตัวเลขบนเครื่องวัด โดยก๊าซจะเข้าผ่านทางตอนล่างของเครื่องวัดก๊าซ และ ระบายทิ้งออกสู่ภายนอกทางตอนบนของเครื่อง (แสดงในรูปที่ 4.2)

4.2.6 ตัวกลางภายในังกรอง

ตัวกลางที่ใช้ในการวิจัยเป็นโพลีม้วนผสมพลาสติกแบบหนาม โพลีม้วนผสมที่ใช้มีเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 เซนติเมตร ยาว 7 เซนติเมตร บรรจุอยู่ในังกรองในลักษณะจมอยู่ส่วนล่างของถังมีความสูงของชั้นตัวกลาง 1.26 เมตร มี Void ประมาณ 93% ดังนั้น ปริมาตรังกรองสุทธิประมาณ 10.5 ลิตร (แสดงในรูปที่ 4.3)

รูปที่ 4.2 รูปแสดงขวดดักก๊าซ และเครื่องมือวัดก๊าซที่ใช้ในการทดลอง

รูปที่ 4.3 รูปแสดงตัวกลางกรองที่ใช้ภายในถังกรองฯ

4.3 การเก็บตัวอย่างและการวิเคราะห์น้ำเสีย

การเก็บตัวอย่างน้ำ จะทำการเก็บ 7 จุด คือ ที่ถึงพิกน้ำเสียก่อนเข้าสู่ระบบกำจัด, ที่ท่อเก็บตัวอย่างของถังกรองที่ระยะ 0.15, 0.45, 1.05 1.65 และ 2.25 เมตร จากกันถึง (ใช้ชื่อ P1, P2, P3, P4, และ P5 ตามลำดับ) และน้ำที่ผ่านระบบกำจัดแล้ว

หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ ซึ่งรายละเอียดต่าง ๆ แสดงในตารางที่ 4.2 ตารางที่ 4.2 ตัวแปรตามที่จะวิเคราะห์ และความถี่ในการวิเคราะห์

ตัวแปรเปลี่ยนแปลงตาม	ตำแหน่งของการเก็บตัวอย่าง						
	น้ำเสีย	บริเวณถังกรองไร้ออกซิเจน					น้ำออก
		P1	P2	P3	P4	P5	
Total COD	A	A	A	A	A	A	A
pH	A	A	A	A	A	A	A
Volatile Fatly Acid	A	A	A	A	A	A	A
Total Alkalinity	A	A	A	A	A	A	A
ORP	A	A	A	A	A	A	A
Suspended Solid	A	A	A	A	A	A	A
Volatile SS.	A	A	A	A	A	A	A
TKN	B	-	-	-	-	-	B
Total Phosphorus	B	-	-	-	-	-	B
Total Gas Volume	A	A	A	A	A	A	A
Total Coliform	A	A	A	A	A	A	A

หมายเหตุ A หมายถึง ตัวแปรตามที่จะวิเคราะห์อาทิตย์ละ 3 ครั้ง

B หมายถึง ตัวแปรตามที่จะวิเคราะห์อาทิตย์ละ 1 ครั้ง

4.4 วิธีที่ใช้วิเคราะห์

1. Total COD : Closed Reflux, Titrimetric Method
2. pH : Glass Electrode Method
3. ORP : ORP Meter
4. Volatile Fatty Acid and Total Alkalinity : Direct Titration by Diallo X Alberson
5. Suspended Solids and Volatile Suspended Solids : Gravimetric Method
6. Total Phosphorus : Vanadomolybdophosphoric Acid Colorimetric Method
7. TKN : Nesslerization Method (Direct and Following Distillation)
8. Total Gas Volume. : ใช้เครื่องมือวัดแก๊สที่ออกแบบโดย คักตี้ชัย, 2527
9. Total Coliform : Standard Total Coliform MPN test.

สำหรับวิธี Standard Total Coliform MPN test ที่ใช้หาปริมาณโคไลฟอร์มแบคทีเรียนี้ ได้ใช้จำนวนหลอดบรรจุอาหารเพาะเชื้อโคไลฟอร์มแบคทีเรีย (ใช้ Lauryl Tryptose Broth, LTB) สำหรับปริมาณน้ำตัวอย่าง ๆ ละ 3 หลอด นั่นคือ หลอดที่บรรจุ LTB ปริมาณ 20 ml. จำนวน 3 หลอดใช้สำหรับเพาะเชื้อโคไลฟอร์มแบคทีเรียที่ใช้ปริมาณน้ำตัวอย่าง 10 ml. สำหรับแต่ละหลอด LTB

หลอดที่บรรจุ LTB ปริมาณ 10 ml. จำนวน 3 หลอดใช้สำหรับเพาะเชื้อโคไลฟอร์มแบคทีเรียที่ใช้ปริมาณน้ำตัวอย่าง 1 ml. สำหรับแต่ละหลอด LTB

หลอดที่บรรจุ LTB ปริมาณ 10 ml. จำนวน 3 หลอดใช้สำหรับเพาะเชื้อโคไลฟอร์มแบคทีเรียที่ใช้ปริมาณน้ำตัวอย่าง 0.1 ml. สำหรับแต่ละหลอด LTB

หลังจากนั้นจึงนำหลอดบรรจุ LTB ที่เติมน้ำตัวอย่างแล้วนั้นไปเพาะบ่มที่อุณหภูมิ $35 \pm 0.5^{\circ}\text{C}$ ก่อนหรือครบ 24 ± 2 ชม. ต่อไป เพื่อตรวจหาปริมาณแก๊สที่เกิดในแต่ละหลอด เพื่อจะได้นำไปเปรียบเทียบกับตาราง MPN เพื่อจะหาจำนวนที่น่าจะเป็นยิ่งของปริมาณโคไลฟอร์มแบคทีเรีย ที่มีในน้ำตัวอย่าง นอกจากนี้ ในแต่ละน้ำตัวอย่างได้ใช้เทคนิคการเจือจาง เพื่อที่จะให้เกิดแก๊สในแต่ละหลอด LTB ในปริมาณที่เหมาะสมที่จะสามารถใช้ตาราง MPN ได้ โดยที่เทคนิคการเจือจางนี้ใช้อัตราส่วน 1 : 10,000 ถึง 1 : 40,000 ตามการคาดคะเนว่าจะมีปริมาณโคไลฟอร์มแบคทีเรีย มากน้อยเท่าไรในน้ำตัวอย่างที่เมื่อทำการเจือจางแล้วก็สามารถใช้ตาราง MPN ได้อย่างเหมาะสม